

ANG Bayan

PAHAYAGAN NG PARTIDO KOMUNISTA NG PILIPINAS
PINAPATNUBAYAN NG
MARXISMO-LENINISMO-MAOISMO

Espesyal na Isyu

Edisyong Hiligaynon

Nobyembre 4, 2000

Ang pagpuhan kay Estrada kag mga gilayon nga binggar sa gubyerno ni Gloria Macapagal-Arroyo

Pahayag ni Gregorio "Ka Roger" Rosal

Pungsudnon nga Tagpamaba

Partido Komunista sang Pilipinas

Ginakalipay sang mga rebolusyonaryo nga pwersa sa kaumhan ang madinalag-on nga demonstrasyon sang ginatos kalibo nga pumuluyo sa EDSA nga nagapanagil-ot para sa pagpahalin o pagpalutos kay Estrada. Ginalauman namon nga ang demonstrasyon nga ini tanda sang mas dalagku pa nga demonstrasyon nga magadangat sa paglikup sang milyong pumuluyo sa Malakanyang.

Pat-ud nga magapadayon na ang proseso sang *impeachment* bunga sang mga kasugpon nga depeksyon sang mga reaksyunaryo nga pulitiko nga daan nga maka-Estrada. Pat-ud nga labi nga mabuyagyag sa proseso sang *impeachment* ang kagarukan sang gubyernong Estrada kag labi nga maganyat ang pumuluyo nga maghulag kag magbato agud lutoson si Estrada. Luyag ni Estrada nga palawigon ang proseso sang *impeachment* agud sa minimum mahatagan siya sang kahigayunan nga makipagnegosasyon sa mga reaksyunaryo nga kontra-Estrada agud magpalagyo siya sa bista kag kasilutan despwers siyang magpanaog sa poder; o sa maksimum magkapot pa sa poder sa paghaum-haum nga

magbahar man ang protestang kontra-Estrada.

Kinahanglan nga gamiton sang tanan nga pwersa nga kontra-Estrada, labina sang mga pwersa nga patriyotiko kag demokratiko, ang tanan nga kahigayunan, upod na ang proseso nga *impeachment*, agud palaparon kag labi pa nga pasingkion ang mga protesta batuk kay Estrada. Sa naulihi, indi ang *impeachment* ang magpalutos kay Estrada kon indi ang labi pa nga dalagku nga demonstrasyon sa kalsada kadungan sang lain-lain nga forma sang ululupod nga paghulag upod na ang mga welgang mamumugon kag employado, boykoteo sang mga estudyante, dululungan nga boluntad nga pagsera sang mga negosyo kag iban pa. Pat-ud nga ano pa man kahugot magkapot sa poder si Estrada, mapwersa man siya nga maghalin sa tion nga ginlibutan ang Malakanyang sang milyon nga pumuluyo nga nagahiliugyon nga nagasinggit para sa iya pagpalutos.

Nagapreparar na si Gloria Macapagal-Arroyo nga mangin bag-o nga presidente sang Gubyerno sang Republika sang Pilipinas sandig sa konsensus sa tunga sang mga pwersa nga kontra-Estrada kag sa bendisyon sang imperyalismong US.

Sa pagbalay sang programa sang bag-o nga

gub e no, ginagan at namon ang pagbug-os sang isa ka komite o konseho nga pagabug-uson sang mga tiglawas sang mga pwe sa nga kont a-Est ada. Kinahanglan nga pat-uron nga magaangkon diri sang nagakaigo nga representasyon ang mga organisasyon nga masa, labina ang mga organisasyon sang basehan nga masa nga dugang nga ginpubudlayan ni Estrada.

Kapin sa mga reaksyunaryo nga pulitiko nga kasan-o lamang nga nangin kontra-Estrada, ginakinahanglan nga pamation ni Arroyo ang mga tiglawas sang mga organisasyon nga umpsa kag igo nanindugan kag nagbato sa kontrapumuluyo kag kontramahirap nga gubyernong Estrada.

Ang malapad nga paghulag sang pumuluyo batuk sa gubyernong Estrada tanda sang ila madalum nga handom nga lubaron ang krisis sa katilingban kag makabawi halin sa grabe nga kaimulon. Lab-as pa sa handurawan sang pumuluyo kon paano nga nalugaw-an ang ila mga ginahandum nga pagbag-o despwers sang EDSA 1986. Ayhan indi na nanday basta pabay-an nga liwat nga lapakan sang gubyerno ang ila mga handom para sa hustisa kag palangabuhian.

Padulong diri, kinahanglan nga atubangon kag lubaron sang igatindog nga gubyerno ni Arroyo ang madason nga ginasinggit sang pumuluyo :

1. Dakpon kag pabayaron si Estrada, ang mga Marcos kag mga kroni nanday

sa pagpangkawat sa pumuluyo. Si Estrada indi nagadapat pabay-an nga magpalagyo pareho ni Marcos. Kinahanglan nga dakpon si Estrada kag kumpiskahan ang mga iya nga kawat nga manggad kag ginapanagiyan upod sang iya mga nagapanguna nga mga kahimbon kag kroni, upod nga ang pamilyang Marcos, si Lucio Tan kag Danding Cojuangco. Kinahanglan nga bistahan si Estrada sa iya nga wala sang-untat nga pagpangkawat kag grabe nga pagasto sa kwarta sang banwa labina sa panahon sang malapad nga kaimulon kag kakulangon. Luwas sa mga kaso sang korupsyon, sampaton nga magsaka man sang *class suit* ang mga biktimia sang paglapas sa kinamatarung nga pangtawo sa idalum sang gubyernong Estrada. Kadungan sini, ginakinahanglan nga makahulusga nga pabayaron ang pamilyang Marcos, labina si Imelda Marcos, sa mga napamatud-an nga krimen sang diktadurang Marcos.

2. Ipanubo ang presyo sang mga produktong petrolyo kag iban pa nga kinaandan nga balaklon. Sa labi nga hapos nga panahon, kinahanglan nga ibasura ang layi sa deregulasyon kag ipatuman ang mga tikang agud kontrolin ang presyo sang mga produktong petrolyo kag iban pa nga kinaandan nga balaklon sang pumuluyo.

3. Matarung nga pataason ang sahod sang mga mamumugon. Tuyo nga sangkapudyot gid ang dugang nga mas o menos P26 tagsa adlaw nga ginsugo sang mga Regional Wage Board sining nagligad nga Oktubre. Husto lamang nga mag-angkon sang espesyal nga mandu o layi nga magapatuman sang ginapangabay nga P125/adlaw nga *across-the-board* nga pagpasaka sa sweldo.

4. Ibasura ang Oplan Makabayan. Kinahanglan nga isikway ni Arroyo ang pasista nga panublion nga ini ni Estrada. Sa nagligad nga duha ka tuig nga pagpatuman sini, ginlabaw ni Estrada ang diktadurang Marcos sa kapintas kag wala sang habas nga paglapas sa mga kinamatarung nga pangtawo labina sa kaumhan. Kaangot sini, kag bilang isa ka tikang nga

---

Maathag sa mga rebolusyonaryo nga pwersa nga ang pagpuwan kay Estrada, pareho sang pagpuwan kay Marcos, nakabulig sa, pero indi kapareho sang, estratehiko nga katuyuan nga pukanon ang manogpisos kag manoghimulos nga nagahari nga sistema. Padulong diri, padayon nga pagapasingkion sang rebolusyonaryo nga kahublagan sa pagpamuno sang Partido Komunista ng Pilipinas ang rebolusyonaryo nga paghimakas agud matukod ang isa ka sistema nga pangkatilingban nga matuod nga nagasabat kag nagaabanse sa pungsudnon kag demokratiko nga interes sang pumuluyo, labina sang masa nga anakbalhas.

---

tawhanon, pwede nga isugo ni A o o ang pagpahilwa sa tanan nga bilanggong pangpulitika, upod sina Donato Continente kag Juanito Itaas nga pareho kapin 12 tuig sang nakapriso bangud sa ila panindugan nga pangpulitika. Subong man, ginakinahanglan nga tapuson nga ang tanan nga negosasyon sa pamilyang Marcos kag gilayon nga ipatuman ang paghatag sang indemnifikasiyon o bayad-kahalitan sa tanan nga biktima sang layi militar.

5. Ibasura ang Visiting Forces Agreement. Wala sang pagtahud nga ginalapakan ang pungsudnon nga independensya kag dungog sang Pilipinas sang VFA nga gin-aprubahan ni Estrada. Sa ngalan sang indi tupong nga kasugot nga ini, nagagamit sang mga tropang Amerikano ang ano man nga areya sa Pilipinas bilang base militar kag areya para sa ila mga paghanas. Bisan ang probisyon sang konstitusyon nga nagadumili sa pagsulod sang mga armas nukleyar wala sang kaabog-abog nga ginalapas sang US.

6. Pauntaton ang todo-inaway nga kontra-Moro sa Mindanao. Pwede nga isugo gilayon ni Arroyo bilang *commander-in-chief* sang AFP nga pauntaton ang mga opensibang militar sa Tunga kag Nakatungdan nga Mindanao. Kadungan sini, kinahanglan nga hatagan sang bastante nga indemnifikasiyon ang tanan nga biktima sang paglapas sa kinamatarung nga pangtawo upod nga ang ginatos kalibo nga pumuluyo nga pwersahan nga ginpahalin sang mga operasyong militar. Kinahanglan nga maghimo sang mga tikang padulong sa pagwakas sang pungsudnon nga pagpamigos sa pumuluyo nga Moro, upod nga ang pagtinguha nga magpamolong sa MILF sa pihak sang makitid nga balayon sang pagpaampo.

Sa subong wala pa nga ginapakita nga indikasyon si Arroyo nga iya nga pagasabton ang gilayon kag pangmalawigan nga interes sang pumuluyo. Pagkamatuod, ginapasayod nga ni Arroyo nga ipadayon lamang sang iya gubyerno ang "makaimol" nga programa ni Estrada upod nga ang mga polisa sa ekonomiya nga nagtuga sang wala sang kapareho nga pabudlay sa pumuluyo.

Tubtob sa indi ginasabton ni Arroyo ang ila mga pakiluoy, pagaatubangon niya ang nagapadamo, nagapalapad kag nagapasingki nga mga welga sang

mamumugon, subong man, ang dugang nga pag-abanse sang mga paghimakas sang mga mangunguma sa kaumhan. Kon mapaslawan ang mangin gubyerno ni Arroyo nga atubangon kag lubaron ang mga gilayon nga pakiluoy sang pumuluyo, indi imposible nga antuson sini ang kapalaran nga ginaantos subong sang gubyernong Estrada.

Agud puggan ang pag-us-os sang ekonomiya, kinahanglan nga ibasura sang pagatukuron nga gubyerno ni Arroyo ang mga polisa nga dikta sang IMF labina ang programa sang liberalisasyon, deregulasyon kag pribatisasyon nga wala sang untat nga ginapatuman ni Estrada. Sa partikular, kinahanglan nga wakasan ang bulag nga pagpatuman sang polisa sang pagdula sa tanan nga taripa kag iban pa nga proteksyon sa lokal nga industriya. Kinahanglan nga idulog man ang wala kag tuo nga pagsapribado sang mga ospital, buluthuan kag iban pa nga institusyon nga nagahatag sang serbisyo sa pumuluyo. Subong man, kinahanglan nga wakasan ang tayuyon nga pag-ilis-gamit sang duta nga pwersahan nga nagapahalin sa napulo kalibo nga pumuluyo.

Preparado ang Partido kag National Democratic Front of the Philippines nga hambalon ang mga tiglawas sang gubyernong Arroyo agud tun-an ang posibilidad nga buhion ang pagsinugilanon nga pangkalinongan sa tunga sang NDFP kag GRP. Apang, nakadepende ini nagapanguna sa kaandaman ni Arroyo nga sakdagon ang mga naahauna nga kasugot nga natukod upod nga ang The Hague Joint Declaration of 1990 kag ang Comprehensive Agreement on Respect for Human Rights and International Humanitarian Law (CARHRIHL, 1998). Kon pagaaprubahan sang bag-o nga gubyerno ang CARHRIHL, pwede nga talakayon ang Comprehensive Agreement on Social and Economic Reforms, ang naahauna nga topiko sa substantibo nga adyenda sang pagsinugilanon nga pangkalinongan.

Maathag sa mga rebolusyonaryo nga pwersa nga ang pagpuwan kay Estrada, pareho sang pagpuwan kay Marcos, nakabulig sa, pero indi kapareho sang, estratehiko nga katuyuan nga pukanon ang manogpigos kag manoghimulos nga nagahari nga sistema. Padulong diri, padayon nga pagapasingkion sang rebolusyonaryo nga kahublagan sa pagpamuno sang Partido Komunista ng Pilipinas ang rebolusyonaryo nga paghimakas agud matukod ang isa ka sistema nga pangkatilingban nga matuod nga nagasabat kag nagaabanse sa pungsudnon kag demokratiko nga interes sang pumuluyo, labina sang masa nga anakbalhas.